

HELYI TANTERV
ZALAEGERSZEGI ZRÍNYI MIKLÓS GIMNÁZIUM
9–12. évfolyam
AJTP
2. IDEGEN NYELV
NÉMET NYELV

A német mint második idegen nyelv tantárgy általános céljai és feladatai

Az idegen nyelv műveltségi terület, ezen belül pedig a német nyelv tantárgy céljai és tartalma összhangban állnak a Nemzeti alaptanterv (Nat 2020) többi műveltségi területének céljaival, tartalmával, és az Európa Tanács ajánlásaival. A nyelvtanulás folyamata a Nat 2020 bevezetőjében megfogalmazott kulcskompetenciákra épül. Az idegen nyelv tanulásának és tanításának alapvető célja –a második élő idegen nyelvből is –a tanuló nyelvi cselekvőképességének kiterjesztése.

A második idegen nyelv tanítása a 9–12. évfolyamon szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett anyanyelvi fejlesztésre, annak eredményeire, valamint az első élő idegen nyelv tanulása során szerzett tapasztalatokra, és a kialakult tanulási stratégiákra. Továbbra is fontos szerepet játszik a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre inkább középpontba kerül a valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság. A második élő idegen nyelv esetén a nevelési-oktatási szakasz fő célkitűzése az alapfokú, felhasználóképes nyelvtudás megszerzése, amelyben az iskolai nyelvtanításon túl fontos szerepet játszanak a digitális eszközök, az internet, és a nyelvórákon kívüli nyelvtanulási lehetőségek.

Ahhoz, hogy a tanuló saját gondolatait kifejezhesse, és mind valódi mind pedig digitális térben a második idegen nyelven is ismereteket szerezzen, valamint kommunikáljon, törekedni kell arra, hogy a tanuló megismerje és használja a kommunikációs kompetencia tágabb összefüggéseit: a nyelvi elemek, a jel-és szabályrendszerek, valamint a nyelvhasználati stílusok és regiszterek társadalmilag elfogadott változatait. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek. A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most, vagy a későbbiek során, várhatóan fontos szerepet játszanak az életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

A mindennapi nyelvhasználatban, ezért a nyelvtanulásban is, fontos szerepet játszanak a szövegértelmezési és szövegalkotási stratégiák. A recepció során a nyelvhasználó, ill. a nyelvtanuló észleli az írott vagy hallott szöveget, azonosítja, mint számára lényegeset, felfogja, mint nyelvi egységet és összefüggésében értelmezi. A produkció során megtervezi és szóban vagy írásban létrehozza a közlendőjét tartalmazó szöveget. A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg

kell ismerniük, és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből, és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki. Tisztában kell lenniük a mondanivaló szerveződésének, szerkesztésének elveivel, hogy koherens nyelvi egységgé formálhassák közlendőjüket. Ismerniük kell azokat az eszközöket és forgatókönyveket, amelyekkel sikeresen megoldhatók a különféle kommunikációs helyzetek. Fel kell ismerniük, hogy minden nyelvi érintkezést szabályok szönek át, amelyek a nemek, korosztályok, társadalmi csoportok között különböző alkalmakkor szabályozzák azt. Ide tartoznak a nyelvi udvariassági szabályok, rituálék és a helyzetnek megfelelő hangnem használatának szabályai is

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és nagyban elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt. Az idegen nyelvű kommunikáció során meghatározó jelentőségű a nyelvekkel, a nyelvtanulással és az idegen nyelveket beszélő emberekkel és a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a Nat 2020 is hangsúlyozza az interdiszciplináris, azaz a tantárgyak között átívelő szemléletjelentőségét. Fontos, hogy a tanulók az idegen nyelv tanulása során építeni tudjanak más tantárgyak keretében szerzett ismereteikre és személyes tapasztalataikra. Ugyanakkor az idegen nyelvvel való foglalkozás olyan ismeretekkel, tapasztalatokkal gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak keretében is hasznosítani tudnak. Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint újabb nyelveket sajátítsanak el.

A második idegen nyelv tanulásának megkezdésekor a tanuló az első idegen nyelvből már alapfokú nyelvtudással rendelkezik, vannak tapasztalatai az idegennyelvtanulás módszereiről, és lehetnek pozitív tapasztalatai arról, hogy a nyelvtudás örömforrás. Minderre érdemes építeni, ezzel ugyanis gyorsabbá és eredményesebbé lehet tenni a második nyelv elsajátításának folyamatát. A második idegen nyelv megkezdése ugyanakkor újabb esélyt is jelenthet az első idegen nyelv tanulásában nem elég eredményes tanulóknak arra, hogy használható nyelvtudást szerezzenek. Természetesen a második idegen nyelv tanulásakor is fontosak a korosztályi sajátosságok. A tanárnak figyelembe kell vennie, hogy a legtöbb tanuló az önkeresés időszakát éli, kritikus önmagával szemben, erősek a kortárs csoport hatásai. Ugyanakkor építhet a tanár a tanulók nyelvi kreativitására, problémamegoldó és kritikai gondolkodására is. A nyelvoktatás sikerében meghatározóak a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések és a konstruktív támogatás. Ugyancsak hathatós segítséget jelent a tanulók számára, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, azok önálló javításában. A hosszútávon fenntartható nyelvi fejlődés érdekében a középiskolában kiemelten fontos, hogy a tanórán kívüli nyelvhasználati és nyelvtanulási tevékenységekre is építsünk, és erre a tanulót a nyelvórán egyre nagyobb mértékben fel kell készíteni. Ezek azok a feladatok, amelyek révén a tanuló nyelvtanulási céljai élővé, valódivá és elérhetővé válnak, erősítik a motivációt és annak fenntartását. A diák tudatában van annak, hogy a nyelvtanulás kulcsfontosságú szerepet tölt be a körülöttünk lévő világ megismerésében és megértésében.

A 9–10. évfolyamon a német mint második idegen nyelvoktatásának fő célja, hogy a tanuló megismerkedjen a német nyelv alapvető szerkezetével, alapszókincsével, és előző nyelvtanulási tapasztalatai segítségével a második idegen nyelvből is fejlesztesse kommunikatív és interkulturális kompetenciáját. Ebben a szakaszban is fontos, hogy a nyelvtanulás az idegen nyelvi tartalmakon keresztül ébressze fel a tanulóban a világ megismerésének igényét, az ismeretek, a tudás átadásának lehetőségét, a kreatív, felelősségteljes gondolkodást, az önkifejezési vágyat, a nemzeti és az interkulturális tudatosságot, valamint a digitális kompetenciák kialakítását. A tanuló ebben a szakaszban is tovább halad az önálló, tudatos nyelvhasználóvá válás útján. Az egyre összetettebbé váló tartalmak megértésének,

elsajátításának és használatának érdekében változatos munkaformákban sokféle, érdekes, kihívást jelentő feladatot old meg a nyelvrákon. A gondosan kiválasztott, lehetőség szerint különböző szövegtípusokhoz tartozó autentikus szövegek feldolgozása során fejlődik szövegalkotási, szövegértési, valamint interakciós készsége. A szakasz végére a tanuló eléri a Közös európai referenciakeret (KER) szerinti A1+ szintet.

11–12. évfolyamon a tanuló tovább fejleszti az eddig megszerzett nyelvtudását. Változatlanul fontos szerepet kap az önálló nyelvtanulás fejlesztése, mert a középiskolai évek végére a tanulónak második idegen nyelvből is képessé kell válni a nyelvtudása önálló fenntartására és továbbfejlesztésére, valamint arra hogy nyelvtudását személyes és szakmai életében való használatra adaptálni tudja. A témakörök a két tanulási szakaszban nagyrészt megegyeznek, ám a hozzájuk rendelt tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és javasolt tevékenységek bővülnek. Különbséget a tudomány és technika témakör jelent, mely 9–10. évfolyamon még a tantárgyközi témakör részeként jelenik meg, de a 11–12. évfolyamon már önállóvá válik. A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott A2 szintet.

A TANULÓK ÉRTÉKELÉSE

Az értékelésnek az általános iskolai nyelvtanulás teljes időtartama alatt az a legalapvetőbb funkciója, hogy motiválja a tanulót az idegen nyelv tanulásában. Ezért a visszajelzés is minden évfolyamon elsősorban pozitív, a kevésbé sikeres, javításra szoruló fejlesztések csak a pozitívumokhoz képest kaphatnak hangsúlyt. A tanuló maga is egyre inkább képessé válik saját eredményeinek, eredményességének értékelésére mind a tanóra, mind a tanórán kívül folytatott idegennyelvi kommunikáció során. Kialakul emellett az a funkció is, hogy visszajelzést adjon arról, a tanuló a készség-fejlesztés területén az adott időpontban (a tanév közben folyamatosan vagy a tanév végén) éppen hol tart. Visszajelzés a tanulónak (és a szülőnek), hogy melyek az erős és gyenge pontjai, milyen attitűd jellemzi a nyelvtanuláshoz való viszonyát, honnan meríthet bátorítást, önbizalmat, illetve hová kell még energiát befektetnie. Fontos, hogy az értékelés rendszeres legyen, tartalmazzon formális (pl. dolgozat) és nem formális (órai munka) elemeket. Az értékelés során is ügyelni kell a differenciálás elvére, például külön feladatokkal ösztönözhetjük a motiváltabb tanulókat.

TÁRGYI FELTÉTELEK

Szakképesítéssel rendelkező nyelvtanár, aki rendszeresen figyelemmel követi a tantárgya módszertani újdonságait, és beépíti ezeket a mindennapi tanítási gyakorlatába.

A nyelvtanításban a kommunikatív készségfejlesztés (és nem az ismeretátadás) áll a tanítás középpontjában, mely megköveteli a változatos tanulói tevékenységformák következetes alkalmazását. Szükséges, hogy a nyelvet tanító pedagógus gazdag és korszerű módszertani apparátussal rendelkezzen.

A hatékony nyelvtanulás legfontosabb személyi feltétele a kis csoportlétszám, az osztott csoport, mert így mindenkivel kiegyensúlyozottan tud foglalkozni a nyelvtanár, képes irányítani az egyéni vagy pármunkát, és összehangolni a néhány fős csoportok tevékenységét a csoportmunka során.

A legfontosabb tárgyi feltételt a tanterem célszerű berendezése biztosíthatja. Célszerű a nyelvrákat olyan tanteremben tartani, ahol mozgatható asztalok vagy padok, illetve székek állnak rendelkezésre. Ez a kommunikációt elősegítő ülésrend kialakításához szükséges. Legyen lehetőség az órán elkészített tárgyak (pl. képek) és szemléltetőeszközök elhelyezésére.

A TANKÖNYVEK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Fontos alapelv, hogy nem a tankönyv hivatott meghatározni a nyelvoktatást, hanem a koncepcionális, tanterv-alapon végig gondolt nyelvoktatás megvalósításához kell kiválasztani a megfelelő tankönyvet, tankönyvcsaládot. A tankönyv akkor hasznos eszköze a nyelvoktatásnak, ha mindig az idegen nyelvi kommunikáció

fejlesztését célozza, akkor korszerű, ha eleget tesz a Közös Európai Referenciakeretben megfogalmazott és a NAT-ban nevesített nyelvtudási szintek funkcionális nyelvhasználati előírásainak, korszerű a módszertana. Egy tankönyv akkor jó, ha a tanárnak öröm tanítani belőle, és a tanulónak öröm tanulni belőle. Tartozzon a tankönyvhöz minél több kiegészítőanyag. Lényeges szempont lehet a kiválasztásban, hogy a tankönyv feleljen meg az életkori sajátosságoknak és a magyar nyelvtanuló - esetenként speciális - igényeinek. Legyen a tankönyv tartalmában és kivitelezésében motiváló, a nyelvtanulás iránt kedvet ébresztő.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, NYELVI SZINTEK

A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust. A kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg. A minimálisan elérendő szintek a következők:

	10. évfolyam	12. évfolyam
Második idegen nyelv	A2	B1-

IDŐKERET. ÓRASZÁMOK

	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Heti óraszám:	3	3	3	3
Éves óraszám:	108	108	108	93
Összes óraszám:	417			

9–10. évfolyam

Az élő idegen nyelvek tanításába a tantárgy jellegéből adódóan minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A különböző célok és tartalmak idegen nyelvi fejlesztésében segítenek eligazodni a témakörök táblázatában megadott kapcsolódási pontok. Ebben a képzési szakaszban a NAT fejlesztési területei és nevelési céljai a tanulók életéhez és környezetéhez kapcsolódó témák feldolgozása során valósíthatók meg. Tudatosítani kell, hogy a nyelvtudás kulcskompetencia, amely segítséget nyújt a boldoguláshoz a magánéletben és a tanulásban csakúgy, mint később a szakmai pályafutás során. A tanulók már rendelkeznek nyelvtanulási tapasztalattal, és az újonnan kezdett nyelv egyes elemeit könnyebben megérthetik az első idegen nyelv segítségével. A tanulók motivációját növeli, ha a nyelvtanítás lehetőséget biztosít az őket érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és a kommunikációs és információs technológiák használatára. Tudatosítani kell a nyelvórai és az iskolán kívüli nyelvtanulás lehetőségeit, hogy ez is segítse a tanulókat az önálló nyelvtanulóvá válás útján. Ebben a nyelvtanítási szakaszban is fontosak a korosztályi sajátosságok. A tanárnak figyelembe kell vennie, hogy a legtöbb tanuló az önkeresés időszakát éli, kritikus önmagával szemben, erősek a kortárs csoport hatásai. Ugyanakkor építhet a tanár a tanulók nyelvi kreativitására, problémamegoldó és kritikai gondolkodására is. A nyelvtanítás sikerében meghatározóak a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések és a konstruktív támogatás. Ugyancsak hathatós segítséget jelent a tanulók számára, ha gyakorlatot szereznek az

önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, azok önálló javításában. A második idegen nyelvből a gimnázium 10. évfolyamának végére a tanulónak el kell jutniuk az európai hatfokú skála első szintjére, az A1 tudásszintre, amely megfelelő alapul szolgál ahhoz, hogy a gimnáziumi tanulmányok végére a második nyelvből is elérjék a minimumként előírt A2 szintet.

9. évfolyam					
Heti óraszám: 3					
A 9. évfolyam teljes óraszám: 108 óra					
Tematikai egység rövid címe	Témák	Kapcsolódó pontok	Témakör óraszám	Tevékenységformák	Ellenőrzés, értékelés
Személyes vonatkozások, család	A tanuló személye. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok	Etika: önismeret, ember az időben, gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor, családi élet.	12	egyéni munka, pármunka, kooperatív technikák, csoportmunka, forgószínpad, frontális osztálymunka, drámajáték, projektek, digitális eszközök és felületek alkalmazása, internetes keresés	Szövegértést ellenőrző feladattípusok • igaz–hamis, • feleletválasztós, • hozzárendelés (kép–kép, kép–szöveg, szöveg–szöveg), • kiegészítendő kérdések. Beszédkészség: • kommunikációs készség, • szókinccs, • nyelvhelyesség • kiejtés Íráskészség: • kommunikációs készség, • szókinccs, • nyelvhelyesség • helyesírás. A szóbeli értékelés és ellenőrzés formái: • rövidebb tanulói megnyilvánulások, hozzászólások értékelése • hosszabb szóbeli feleletek árnyalt értékelése Az írásbeli értékelés és ellenőrzés formái:
Ember és társadalom	Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat. Konfliktusok és kezelésük.	Etika: tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.	14		
Környezetünk	Évszakok, hónapok.	Biológia-egészségtan: az időjárás tényezői	6		
Az iskola	Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka. Az ismeretszerzés különböző módjai. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei. Iskolai hagyományok.	Történelem, társadalmi, és állampolgári ismeretek: a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás. Informatika: digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek	14		
Életmód	Napirend, időbeosztás. Ételek, kedvenc ételek.	Biológia: testrészek, egészséges életmód, a	12		

	Étkezés iskolai menzán, gyorséttermekben. Életmód nálunk és a célországokban.	<p>betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p> <p>Testnevelés és sport: a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció.</p>			<ul style="list-style-type: none"> •írásbeli házi feladat, •önellenőrző feladatlap, •feladatlap. <p>Félévkor és évvégén osztályzatot kapnak a tanulók.</p>
Szabadidő, művelődés, szórakozás	Szabadidős elfoglaltságok, hobbi. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban	<p>Földrajz: más népek kultúrái.</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: rövid epikai, lírai, drámai művek olvasása, a reklám és a popzene új szóbeli költészete.</p> <p>Informatika: e-könyvek, médiatudatosság.</p> <p>Testnevelés és sport: táncok, népi játékok, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p>Ének-zene: népzene, klasszikus zene, pop- zene.</p> <p>Dráma és tánc: a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés, különböző kultúrák mítoszai, mondái.</p>	12		

		Vizuális kultúra: művészi alkotások leírása, értelmezése.			
Tudomány és technika	A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.	Történelmi és állampolgári ismeretek; fizika: tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok. Informatika: számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjainak megismerése, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.	10		
Gazdaság és pénzügyek	Vásárlás. Fogyasztás.	Technika és életvitel: család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek. Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz.	8		

A témakörök összefoglalása, elmélyítése			10		
Ismétlés, számonkérés			10		
Évfolyam összesen:			108		

Nyelvi funkciók

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése
- köszönet kifejezése
- köszönetre történő reakció megfogalmazása
- megszólítás kifejezése
- bemutatkozás megfogalmazása
- információkérés, információadás
- hogylét iránti érdeklődés
- hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása
- jókívánások kifejezése
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegekben, pl. baráti levélben és e-mailben
- véleménykérés és arra reagálás
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése
- tudás, illetve nem tudás kifejezése
- nem értés megfogalmazása
- visszakérdés kifejezése nem értés esetén
- alapvető érzések kifejezése
- betűzés kérésnek kifejezése
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése
- akarat, kívánság kifejezése
- bánat / bosszúság kifejezése

- öröm kifejezése
- elégedettség / elégedetlenség kifejezése
- elismerés és dicséret kifejezése
- ítélet, kritika kifejezése
- felkérés lassúbb, hangosabb beszédre
- sajnálát kifejezése
- meghívás és arra történő reakció kifejezése
- javaslat és arra reagálás
- kérés és arra történő reakció kifejezése
- kínálás és arra történő reakció kifejezése

Nyelvi elemek, struktúrák

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige, Präsens, tőhangváltós igék, elváló igekötős
- birtoklás: 'haben', birtokos névmás
- felszólító mód: Imperativ
- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, előljárószók
- időbeli viszonyok: gyakoriság
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak
- kérdőmondatok, kérdőszavak•modalitás: möchten, mögenés könnenigék E/1-ben és E/2-ben

A fejlesztés várt eredményei a 9. évfolyam végén

A1+ szintű nyelvtudás: A tanuló megérti a gazdagodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést, az ismert témákhoz kapcsolódó kérdéseket, rövid megnyilatkozásokat, szövegeket. Egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál. Felkészülés után elmond rövid szövegeket. Közös feldolgozás után megérti az egyszerű olvasott szövegek lényegét, tartalmát. Ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat ír, mintát követve önálló írott szövegeket alkot.

<p style="text-align: center;">10. évfolyam Heti óraszám: 3 A 10. évfolyam teljes óraszám: 108 óra</p>					
Tematikai egység rövid címe	Témák	Kapcsolódási pontok	Témakör óraszám	Tevékenységformák	Ellenőrzés, értékelés

Személyes vonatkozások, család	A tanuló személye. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai.	Technika és életvitel: család és háztartás. Etika: önismeret, ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor, családi élet.	8	egyéni munka, pármunka, kooperatív technikák, csoportmunka, forgószínpad, frontális osztálymunka, drámajáték, projektek, digitális eszközök és felületek alkalmazása, internetes keresés	Szövegértést ellenőrző feladattípusok :• igaz–hamis, • feleletválasztós, • hozzárendelés (kép–kép, kép–szöveg, szöveg–szöveg), • kiegészítendő kérdések. Beszédkészség: • kommunikációs készség, • szókinccs, • nyelvhelyesség ,• kiejtés .Íráskészség: • kommunikációs készség, • szókinccs, •nyelvhelyesség ,• helyesírás. A szóbeli értékelés és ellenőrzés formái: •rövidebb tanulói megnyilvánulások, hozzászólások értékelése •hosszabb szóbeli feleletek árnyalt értékelése Az írásbeli értékelés és ellenőrzés formái: •írásbeli házi feladat, •önellenőrző feladatlap, •feladatlap. Félévkor és évvégén osztályzatot kapnak a tanulók.
Ember és társadalom	Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Konfliktusok és kezelésük. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.	Etika: tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.	8		
Környezetünk	Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. Időjárás, éghajlat.	Történelem és társadalmi és állampolgári ismeretek; hon- és népismeret: lakóhely és környezet hagyományai, az én falum, az én városom. Biológia-egészségtan: élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág, az időjárás tényezői. Földrajz: településtípusok.	10		
Az iskola	Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi	Történelem, történelmi és állampolgári	8		

	munka. Az ismeretszerzés különböző módjai. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei	ismeretek : a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás. Informatika: digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszere			
A munka világa	Diákmunka, nyári munkavállalás. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás	Technika, életvitel és gyakorlat: pályaorientáció és munka.	8		
Életmód	Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezés családban, iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben. Gyakori betegségek, sérülések. Testrésze	Technika, életvitel és gyakorlat: test és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek. Biológia-egészségtan: testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély. Testnevelés és sport: a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció.	12		

Szabadidő, művelődés, szórakozás	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban	<p>Földrajz: Más népek kultúrái.</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: rövid epikai, lírai, drámai művek olvasása, a reklám és a popzene új szóbeli költészete.</p> <p>Informatika: e-könyvek, médiatudatosság.</p> <p>Testnevelés és sport: táncok, népi játékok, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p>Ének-zene: népzene, klasszikus zene, popzene.</p> <p>Dráma és tánc: a szituáció alapelemei, beszédre készítés, befogadás, értelmezés, különböző kultúrák mítoszai, mondái.</p> <p>Vizuális kultúra: művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>	10		
Utazás, turizmus	A közlekedés eszközei, a tömegközlekedés.	Technika, életvitel és gyakorlat közlekedésbiztonság,	6		

	<p>Nyáralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.</p>	<p>fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p>Földrajz: a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.</p>			
<p>Tudomány és technika</p>	<p>A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában. 6 tanóra</p>	<p>Történelem, társadalom és állampolgári ismeretek; fizika: tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p>Informatika: számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjainak megismerése, élőszóval kísért</p>	6		

		bemutatók és felhasználható eszközeik.			
Gazdaság és pénzügyek	Zsebpénz. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás	Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek. Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz.	6		
A témakörök összefoglalása, elmélyítése			10		
Ismétlés, számonkérés			10		
Évfolyam összesen:			108		

Nyelvi funkciók

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése
- köszönet kifejezése
- köszönetre történő reakció megfogalmazása
- megszólítás kifejezése
- bemutatkozás megfogalmazása
- információkérés, információadás
- hogylét iránti érdeklődés
- hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése

- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása
- jókívánságok kifejezése
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegekben, pl. baráti levélben és e-mailben
- véleménykérés és arra reagálás
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése
- tudás, illetve nem tudás kifejezése
- nem értés megfogalmazása
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén
- alapvető érzések kifejezése
- betűzés kérésnek kifejezése
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése
- akarat, kívánság kifejezése
- bánat / bosszúság kifejezése
- öröm kifejezése
- elégedettség / elégedetlenség kifejezése
- elismerés és dicséret kifejezése
- ítélet, kritika kifejezése
- felkérés lassúbb, hangosabb beszédre
- sajnálatt kifejezése
- meghívás és arra történő reakció kifejezése
- javaslat és arra reagálás
- kérés és arra történő reakció kifejezése
- kínálás és arra történő reakció kifejezése

Nyelvi elemek, struktúrák

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige, Präsens, tőhangváltós igék, elváló igekötős
- birtoklás: 'haben', birtokos névmás
- felszólító mód: Imperativ
- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség

- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók
- időbeli viszonyok: gyakoriság
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak
- kérdőmondatok, kérdőszavak
- modalitás: möchten, mögen és können igék E/1-ben és E/2-ben

A fejlesztés várt eredményei a 10. évfolyam végén

A1+ szintű nyelvtudás. A tanuló követi a célnyelvi óravezetést, megérti az ismerős szavakat és alapvető fordulatokat, amelyek a személyére, családjára vagy a közvetlen környezetében előforduló konkrét dolgokra vonatkoznak. Képes egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikálni, személyes adatokra vonatkozó kérdéseket feltenni, és ezeket megválaszolni. Képes saját magához és közvetlen környezetéhez kötődő, ismert témákról röviden, önállóan beszélni egyszerű, begyakorolt fordulatokkal, szerkezetekkel. Megérti az ismert neveket, szavakat, és az egyszerű szövegek egyszerű mondatait. Megérti az egyszerű leírások, üzenetek, útleírások gondolatmenetét az ismerős szavak, esetleg képek segítségével. Képes minta alapján néhány közismert műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket írni őt érdeklő, ismert témákról.

A továbbhaladás feltételei 9.-10. évfolyamon

Hallott szöveg értése	Beszédképesség	Olvasott szöveg értése	Írásképesség
<p>A tanuló követni tudja az eleinte nonverbális eszközökkel is támogatott célnyelvi óravezetést; megérti a rövid, egyszerű tanári utasításokat;</p> <ul style="list-style-type: none"> •megérti az ismerős témákhoz kapcsolódó egyszerű közlések és kérdések; •képes kiszűrni az egyszerű, konkrét, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó közlésekből az alapvető fordulatokat; •digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó hallott szövegeket. 	<p>Szöbeli interakció</p> <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> •képes beszédshándékát egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva kifejezni; •képes személyes adatokra vonatkozó kérdéseket feltenni, és egyszerű nyelvi eszközökkel válaszolni a hozzá intézett kérdésekre; •képes nagyon egyszerű, begyakorolt nyelvi panelekkel kommunikálni; •törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra; •digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi 	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> •megérti az ismert neveket, szavakat és mondatokat egyszerű szövegekben ;•az ismerős szavak, esetleg képek segítségével megérti az egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatait; •megérti a korosztályának megfelelő témájú, egyszerű autentikus szöveg lényegét; •egyszerű, autentikus szövegekből képes kiszűrni néhány alapvető információt; •digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott szövegeket 	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> •képes ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat írni; •írásbeli válaszokat ad személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre; •megadott mintát követve néhány közismert műfajban egyszerű és rövid, tényközlő • szövegeket ír őt érdeklő, ismert témákról ;•digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget írásban.

	<p>interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével. Összefüggő beszéd A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> •képes rövid megnyilatkozásokra saját magához és közvetlen környezetéhez kötődő, ismert témákról egyszerű, begyakorolt fordulatokkal; •be tudja mutatni munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel, el tud mondani ismert szöveget a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel, intonációval és beszédtempóban; digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban. 		
--	---	--	--

11.-12. évfolyam

Hallott szöveg értése	Beszédképesség	Olvasott szöveg értése	Írásképesség
<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> •megérti az ismert szavakat, a leggyakoribb fordulatokat, ha közvetlen, személyes dolgokról van szó; •megérti a rövid, világos, egyszerű megnyilatkozások, szóbeli közlések lényegét; •egyre önállóbban alkalmaz néhány, a megértést segítő alapvető stratégiát; •digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert 	<p>Szóbeli interakció</p> <p>. A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> •egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál számára ismert témákról egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban; •képes részt venni beszélgetésekben; •képes kérdezni és válaszolni kiszámítható, mindennapi helyzetekben; 	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • megtalálja az adott helyzetben fontos konkrét információkat egyszerű, ismerős témákról írt autentikus szövegekben; •megérti az egyszerű instrukciókat; •képes kiszűrni a fontos információkat egyszerű magánlevelekből, e-mailekből és rövid eseményeket tartalmazó szövegekből; •digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott szövegeket 	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> •összefüggő mondatokat ír a közvetlen környezettel kapcsolatos témákról; •az írást kommunikációs eszközként használja az egyszerű interakciókban; •képes a gondolatok kifejezésére egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban; •képes minta alapján néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket írni öt érdeklő, ismert témákról;

<p>témához kapcsolódó hallott szövegeket.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •képes gondolatok és információk cseréjére ismerős témákról; •egyre több kompenzációs stratégiát alkalmaz, hogy megértse magát, illetve megértse beszédpartnerét; •törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra; •digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével.. <p>Összefüggő beszéd A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> •képes röviden, összefüggően beszélni egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatokkal magáról és közvetlen környezetéről; •képes megértetni magát a szintnek megfelelő témakörökben; •törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra; •digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban. 		<ul style="list-style-type: none"> •digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget írásban
---	---	--	--

A 11-12. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának további fejlesztése. Az élő idegen nyelv jellegéből adódóan a nyelvoktatásba tartalmát és céljait tekintve minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A középiskolai tanulmányok végére a tanulók kellő tapasztalattal és tudással rendelkeznek ahhoz, hogy a körülöttük lévő világot tágabb kontextusban is értelmezni tudják, nyelvi ismereteiknek köszönhetően széleskörű információszerzésre és viszonyításra is képesek. A középiskolai évekre egységesen meghatározott témakörökhöz a megadott szempontok segítenek eligazodni abban, hogyan valósíthatók meg az idegen nyelvek oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési célok, és hogyan fejleszthetők a kulcskompetenciák a nyelvtanítás során. A nevelési célok közül ezen a szinten is kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, valamint egész életükön át. A 12. évfolyamon – különösen emelt szintű képzés vagy egyéni ambíciók, tehetséges tanulók

esetén – lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy a tanulók megismerjék a nyelvi érettségi felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat; megismerjék az érettségi során használt értékelési szempontokat, és alkalmazni tudják azokat önértékelésük során; illetve gyakorlatot szerezzenek az érettségi vizsga feladatainak megoldásában is. Növeli a motivációt, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít a tanulókat érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és az infokommunikációs technológiák használatára.

A 12. évfolyam a tanulók számára a továbbtanulás vagy a munka világába történő kilépés előtti utolsó tanév. A nyelvoktatásban is hangsúlyt kell kapnia az ezekre történő felkészítésnek, a szükséges készségek fejlesztésének. A tanulók jövőjét érintő fontos döntésekben a nyelvtanár is sokat segíthet, például a feldolgozott témák megfelelő kiválasztásával és az ok-okozati viszonyokat, követelményeket feltáró feladatokkal.

11. évfolyam					
Heti óraszám: 3					
A 11. évfolyam teljes óraszám: 108 óra					
Tematikai egység rövid címe	Témák	Kapcsolódási pontok	Témakör óraszám	Tevékenységformák	Ellenőrzés, értékelés
Személyes vonatkozások, család	A tanuló személye. Családi élet, családi kapcsolatok.	Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás Etika: önismeret, ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor, családi élet.	8	egyéni munka, pármunka, kooperatív technikák, csoportmunka, forgószínpad, frontális osztálymunka, drámajáték, projektek, digitális eszközök és felületek alkalmazása, internetes keresés	Szövegértést ellenőrző feladattípusok • igaz–hamis, • feleletválasztós, • hozzárendelés (kép–kép, kép–szöveg, szöveg–szöveg), • kiegészítendő kérdések. Beszédkészség: • kommunikációs készség, • szókincs, • nyelvhelyesség , • kiejtés .Íráskészség: • kommunikációs készség, • szókincs, • nyelvhelyesség , • helyesírás.
Ember és társadalom	Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Öltözködés, divat. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.	Etika: társas kapcsolatok, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.	12		A szóbeli értékelés és ellenőrzés formái: • rövidebb tanulói megnyilvánulások, hozzászólások értékelése
Az iskola	A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az	Történelem, társadalmi, és	14		

	internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei. Iskolai rendszer a célországban. Siker, sikertelenség az iskolában.	állampolgári ismeretek: a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás. Informatika: digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.			•hosszabb szóbeli feleletek árnyalt értékelése Az írásbeli értékelés és ellenőrzés formái: •írásbeli házi feladat, •önellenőrző feladatlap, •feladatlap. Félévkor és évvégén osztályzatot kapnak a tanulók.
A munka világa	Diákmunka, nyári munkavállalás. Foglalkozások és a szükséges kompetenciák. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.	Technika, életvitel és gyakorlat: pályaorientáció és munka.	10		
Életmód	Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Ételek, sütés-főzés. Gyakori betegségek. Életmód nálunk és a célországokban.	Technika, életvitel és gyakorlat: lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek. Biológia-egészségtan: testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély. Testnevelés és sport: a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció	16		

Szabadidő, művelődés, szórakozás	Szabadidős elfoglaltságok, hobbi. Sportolás, kedvenc sport. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban.	<p>Földrajz: Más népek kultúrája. Magyar nyelv és irodalom: rövid epikai, lírai, drámai művek olvasása, a reklám és a popzene új szóbeli költészete. Informatika: e-könyvek, médiatudatosság.</p> <p>Testnevelés és sport: táncok, népi játékok, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p>Ének-zene: népzene, klasszikus zene, popzene.</p> <p>Dráma és tánc: a szituáció alapelemei, beszédre készítés, befogadás, értelmezés, különböző kultúrák mítoszai, mondái.</p> <p>Vizuális kultúra: művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>	14		
Tudomány és technika	A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a	Informatika: számítógépen való kapcsolattartás, információ keresése,	14		

	magánéletben, a tanulásban és a munkában	az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjainak megismerése, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik			
A témakörök összefoglalása, elmélyítése			10		
Ismétlés, számonkérés			10		
Évfolyam összesen:			108		

Nyelvi funkciók

- információkérés, információadás•véleménykérés és arra reagálás
- egyetértés kifejezése
- egyet nem értés kifejezése•akarat kifejezése
- képesség kifejezése
- lehetőség kifejezése
- remény kifejezése•bizonyosság, bizonytalanság kifejezése
- kérés és arra történő reakció kifejezése•kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése
- meghívás és arra történő reakció kifejezése•visszakérdezés kifejezése nem értés esetén
- öröm kifejezése
- bánat / bosszúság kifejezése•események leírása

Nyelvi elemek, struktúrák

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: es gibt, sich-Verben'
- cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum és Perfekt
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: Futur I
- birtoklás: gehören•felszólító mód: Imperativ•minőségi viszonyok: hasonlítás-melléknévragozás
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás
- időbeli viszonyok: gyakoriság
- modalitás: mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfenigék
- esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv•szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak •névmások
- szöveggrammatikai eszközök: névmások, névelők, névmási határozók mint előre és vissza utaló elemek a szövegben

A fejlesztés várt eredményei a 11. évfolyam végén:

A2+ szintű nyelvtudás: A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényegét és néhány konkrét információt. Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben. Egyre bővülő szókincssel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről. Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, különböző típusú, egyszerű írott szövegekben megtalálja a fontos információkat. Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról.

12. évfolyam					
Heti óraszám: 3					
A 12. évfolyam teljes óraszama: 93 óra					
Tematikai egység rövid címe	Témák	Kapcsolódási pontok	Témakör óraszama	Tevékenységszabványok	Ellenőrzés, értékelés
Személyes vonatkozások, család	A tanuló személye. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők.	Technika és életvitel: Csalás és háztartás. Etika: önismeret, ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor, családi élet.	6	egyéni munka, pármunka, kooperatív technikák, csoportmunka, forgószínpad, frontális	Szövegértést ellenőrző feladattípusok • igaz-hamis, • feleletválasztós, • hozzárendelés (kép-kép, kép-szöveg, szöveg-szöveg), • kiegészítendő kérdések.
Ember és társadalom	A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Női és férfi szerepek. Ünnepek, családi ünnepek. Konfliktusok és	Etika: társas kapcsolatok, elfogadás, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal	12	osztálymunka, drámajáték, projektek, digitális eszközök és felületek	Beszédképesség: • kommunikációs készség, • szókincs, • nyelvhelyesség • kiejtés

	kezelésük. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban. Kulturális és sportélet Európában. Szokások az európai országokban.	élők, szegények és gazdagok.		alkalmazása, internetes keresés	Íráskészség: <ul style="list-style-type: none"> • kommunikációs készség, • szókincs, • nyelvhelyesség • helyesírás.
Környezetünk	Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). Tárgyak a lakásban. Költözködés. A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. Növények és állatok a környezetünkben. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben. Időjárás, éghajlat. Éghajlatváltozás, extrém időjárás.	Technika, életvitel és gyakorlat: fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia- takarékoság, újrahasznosítás. Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; hon- és népismeret: lakóhely és környék hagyományai, az én falum, az én városom. Biológia-egészségtan: élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág, az időjárás tényezői. Földrajz: településtípusok.	13		A szóbeli értékelés és ellenőrzés formái: <ul style="list-style-type: none"> • rövidebb tanulói megnyilvánulások, hozzászólások értékelése • hosszabb szóbeli feleletek árnyalt értékelése Az írásbeli értékelés és ellenőrzés formái: <ul style="list-style-type: none"> • írásbeli házi feladat, • önellenőrző feladatlap, • feladatlap. Félévkor és évvégén osztályzatot kapnak a tanulók.
Az iskola	Az ismeretszerzés különböző módjai. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az	Történelem és állampolgári ismeretek: a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás	8		

	iskolai élet tanuláson kívüli eseményei.	technikái, élethosszig tartó tanulás. Informatika: digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.			
Életmód	Napirend, időbeosztás. Életmód nálunk és a célországokban.	Technika, életvitel és gyakorlat: testi és lelki egészség. Testnevelés és sport: a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció	8		
Szabadidő, művelődés, szórakozás	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Olvasás, rádió, tévé, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban.	Földrajz: más népek kulturái Magyar nyelv és irodalom: rövid epikai, lírai, drámai művek olvasása, a reklám és a popzene új szóbeli költészete. Informatika: e-könyvek, médiatudatosság. Testnevelés és sport: táncok, népi játékok, példaképek szerepe, sportágak jellemzői. Ének-zene: népzene, klasszikus zene, popzene.	10		

		<p>Dráma és tánc: a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés, különböző kultúrák mítoszai, mondái.</p> <p>Vizuális kultúra: művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>			
Utazás, turizmus	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Turisztikai célpontok.	<p>Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p>Földrajz: a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői</p>	10		
Tudomány és technika	A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.	<p>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika: tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p>Informatika: számítógépen keresztül való kapcsolattartás,</p>	6		

		információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjainak megismerése, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik			
A témakörök összefoglalása, elmélyítése			10		
Ismétlés, számonkérés			10		
Évfolyam összesen:			93		

Nyelvi funkciók

- információkérés, információadás
- véleménykérés és arra reagálás
- egyetértés kifejezése
- egyet nem értés kifejezése•akarat kifejezése
- képesség kifejezése
- lehetőség kifejezése
- remény kifejezése•bizonyosság, bizonytalanság kifejezése
- kérés és arra történő reakció kifejezése•kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése
- meghívás és arra történő reakció kifejezése•visszakérdezés kifejezése nem értés esetén
- öröm kifejezése
- bánat / bosszúság kifejezése•események leírása

Nyelvi elemek, struktúrák

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: es gibt, sich-Verben'
- cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum és Perfekt
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: Futur I
- .•birtoklás: gehören•felszólító mód: Imperativ•minőségi viszonyok: hasonlítás-melléknévragozás
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás
- időbeli viszonyok: gyakoriság
- modalitás: mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfenigék
- esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv•szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak •névmások
- szöveggrammatikai eszközök: névmások, névelők, névmási határozók mint előre és vissza utaló elemek a szövegben

A fejlesztés várt eredményei a 12. évfolyam végén:

B1 nyelvi szint. A tanuló főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérti a köznyelvi beszédet, ha az számára ismerős témákról folyik. A tanuló önállóan boldogul, véleményt mond és érvel a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Stílusában és regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez. A tanuló kifejezi magát a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben. Beszéde folyamatos, érthető, a főbb pontok tekintetében tartalmilag pontos, stílusa megfelelő. A tanuló megérti a gondolatmenet lényegét és egyes részinformációkat a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törően megfogalmazott szövegekben. A tanuló több műfajban részleteket is tartalmazó, összefüggő szövegeket fogalmaz ismert, hétköznapi és elvontabb témákról.